

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Radboud Universiteit
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 9102
6500 HC NIJMEGEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
31590170

Bijlagen
1

Datum 25 februari 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo master Gender & Intersectionality

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met uw brief van 6 december 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 6 december 2021, heeft u mij het voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Gender & Intersectionality als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 januari 2022, kenmerk 2021/102, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO en het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding Gender & Intersectionality als bekostigde opleiding te verzorgen in Nijmegen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Onze referentie
31590170

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Robbert Dijkgraaf, namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Begeleidend schrijven bij advies

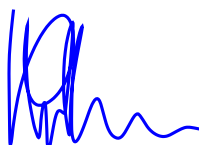
Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Radboud Universiteit Voltijd wo master Gender & Intersectionality Nijmegen	2021/102	14/02/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Hierbij ontvangt u het advies van de CDHO over de aanvraag van de Radboud Universiteit ten behoeve van de nieuwe wo master Gender & Intersectionality te Nijmegen.

Een afschrift van uw besluit zie ik graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:
advies CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Radboud Universiteit Nijmegen Voltijd wo master Gender & Intersectionality Nijmegen	2021/102	14/02/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 06/12/2021 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Radboud Universiteit Nijmegen om de wo master Gender & Intersectionality als bekostigde opleiding te verzorgen te Nijmegen (brief van 30/11/2021 met kenmerk 21U.016176). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 17/01/2022 is de beslistermijn verlengd tot 28/02/2022 omwille van de zorgvuldige besluitvorming.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen om de wo master Gender & Intersectionality als bekostigde opleiding te Nijmegen te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Gender & Intersectionality in Nijmegen vestigen. Het gaat om een Engelstalige wo master die de aanvrager in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend wil laten opnemen. De voorgenomen opleiding omvat 60 studiepunten en de aanvrager wil deze in voltijdvorm aanbieden.

De opleiding biedt een interdisciplinaire benadering van vraagstukken rondom gender, diversiteit

en inclusie. Het gaat hierbij onder meer om cultuur-organisatorische veranderingen bij instanties zoals de politie en brandweer om deze een afspiegeling te laten zijn van de maatschappij, de manier waarop musea het koloniale verleden van hun collectie kunnen reflecteren en hoe organisaties meer vrouwen en mensen van kleur kunnen werven. De opleiding besteedt aandacht aan het brede thema intersectionality en omvat verdiepende vakken over critical race & whiteness studies, disability studies en advanced gender & sexuality.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een wo-bachelordiploma die ten minste 20 studiepunten aan vakken op het domein van gender & diversity studies of een vergelijkbaar curriculum (zoals Vrouwenstudies, Gendergeschiedenis en Migratiestudies) hebben gevolgd. Studenten met een wo-opleiding die niet aan deze eis voldoen en hbo-studenten moeten eerst een premasterprogramma volgen voordat zij aan de voorgenomen opleiding kunnen worden toegelaten.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen in aanmerking komen voor functies zoals beleidsmedewerker diversiteit en inclusie, onderzoeker inclusie en diversiteit en PhD-onderzoeker in gender diversity.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de wo master Gender & Intersectionality aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, het arbeidsmarktonderzoek 'Arbeidsmarktonderzoek master Gender & Intersectionality: Survey-onderzoek naar de werkgelegenheid voor een nieuwe master' dat door ResearchNed is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2021), twee vacaturepeilingen die door de aanvrager zijn uitgevoerd in maart 2021 en augustus 2021, het rapport 'Haalbaarheidsstudie naar de oprichting van een interuniversitaire master genderstudies in België' van Sophia vzw (2011) en het promotieonderzoek 'Van Theorie naar Praktijk: Alumni van de Master in Gender en Diversiteit als Change Agents' van Zoë Kalala (2020).

De commissie laat het rapport 'Haalbaarheidsstudie naar de oprichting van een interuniversitaire master genderstudies in België' van Sophia vzw (2011) buiten beschouwing omdat dit gedateerd is.

De commissie is verder van mening dat de aangehaalde informatie uit de adhesiebetuiging van de Nationale Onderzoeksschool Genderstudies (6 september 2021), die door de aanvrager besproken is bij de wetenschappelijke behoefte, betrekking heeft op de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte en bespreekt deze bron daarom hier.

De aanvrager geeft aan dat de enige opleiding die zij als verwant ziet, zijnde de master Kunst & Cultuurwetenschappen, is opgenomen in het opleidingstype master kunst in het AIS van het ROA. De aanvrager merkt echter op dat er een groot deel van de in dit opleidingstype opgenomen opleidingen niet verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De aanvrager beschouwt het opleidingstype daarom niet passend bij de voorgenomen opleiding.

De aanvrager kijkt om deze reden naar het opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen, waar de door de aanvrager als aanverwante opleidingen Political Science en Sociology zijn opgenomen. Ook dit opleidingstype wordt door de aanvrager als zeer breed beschreven. De commissie neemt dit standpunt van de aanvrager mee in de onderstaande weging van de prognoses in het AIS van het ROA.

De commissie deelt de mening van de aanvrager dat het opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen relevant is voor de arbeidsmarktperspectieven van afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De commissie komt tot deze overweging omdat de voornoemde (en door de commissie sterk verwant geachte) masteropleidingen Political Science en Sociology en de wo researchmasteropleiding Sociology and Social Research in dit opleidingstype zijn opgenomen. De commissie merkt op dat er een grote hoeveelheid niet verwante opleidingen in dit opleidingstype is opgenomen en acht daarom de prognoses van het ROA voor dit opleidingstype slechts ten dele relevant. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		3400	5	0.8	hoog
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2026		8100	12	1.9	laag
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2026		11400	17	2.6	gemiddeld
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		16200	23	3.6	gemiddeld
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.08				vrijwel geen
> > Master - sociale en maatschappijwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.08				matig

Bron: ROA AIS

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype master kunst enigszins relevant omdat de sterk verwante wo masteropleiding en wo researchmasteropleiding Kunst & Cultuurwetenschappen hierin zijn opgenomen. De commissie deelt de mening van de aanvrager dat er een grote hoeveelheid niet verwante opleidingen in dit opleidingstype is opgenomen. De commissie beschouwt dit opleidingstype om deze reden slechts beperkt relevant, maar acht deze verwant genoeg om mee te wegen omdat er twee aanverwante opleidingen in zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als slecht en verwacht geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master kunst

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Master - kunst	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		2000	6	1	erg hoog
> > Master - kunst	verwachte vervangingsvraag tot 2026		5800	18	2.8	gemiddeld
> > Master - kunst	verwachte baanopeningen tot 2026		7800	24	3.7	gemiddeld
> > Master - kunst	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		14700	46	6.5	erg hoog
> > Master - kunst	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.19				geen
> > Master - kunst	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.19				slecht

Bron: ROA AIS

Ten slotte merkt de commissie op dat de door de commissie sterk verwant geachte masteropleiding Business Administration in het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen is opgenomen. De commissie neemt dit opleidingstype echter niet mee in de onderstaande overweging omdat er te veel niet verwante opleidingen en slechts één opleiding met een sterk verwante specialisatie in dit opleidingstype zijn opgenomen.

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor de opleidingstypen die relevant zijn voor de voorgenomen opleiding geen positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Gender & Intersectionality. De commissie merkt hierbij echter wel op dat geen van de relevante opleidingstypes een goed beeld geeft van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding omdat zij allen een groot aantal niet verwante opleidingen omvatten.

De aanvrager verwijst vervolgens naar het arbeidsmarktonderzoek 'Arbeidsmarktonderzoek master Gender & Intersectionality: Survey-onderzoek naar de werkgelegenheid voor een nieuwe master' dat door ResearchNed is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2021). Dit onderzoek is in mei en juli 2021 afgenomen door middel van een online enquête. De enquête is niet aan het dossier toegevoegd. Voor het invullen van de enquête zijn 32.385 alumni van de aanvrager, 53.199 oud-studenten van andere universiteiten en hogescholen via een panel van ResearchNed en 161 organisaties uit een databestand van de aanvrager benaderd. Alumni van de aanvrager die tevens in het panel van ResearchNed zaten, zijn maar één keer benaderd. Verder is een open link voor deelname aan de enquête verspreid via relaties van het ontwikkelteam. Op de enquête hebben in totaal 753 mensen gereageerd, waarvan 444 alumni van de aanvrager, 270 leden van het ResearchNed-panel, 15 contactpersonen van de aanvrager en 25 individuen via de open link. In het onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen respondenten die zelfstandig of voor een bedrijf werken, of zij zelf aandacht besteden aan gender, diversiteit en inclusie of niet, en of er anderen zijn binnen hun organisatie die aandacht besteden aan het thema. Ten slotte is de respondenten gevraagd of zij goed, redelijk of geen zicht hebben op werkgelegenheid voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De commissie neemt in de onderstaande overweging enkel de resultaten mee van respondenten die 'goed' of 'redelijk' zicht hebben op de werkgelegenheid voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager wijst allereerst op de resultaten van de vraag of een set aan taken en werkzaamheden belangrijker zal worden in het werkveld. 55% van 242 respondenten (die werkzaam zijn bij organisaties waar aandacht wordt besteed aan gender, diversiteit en inclusie én

zicht hebben op werkgelegenheid) denken dat de werkzaamheden rondom 'gefundeerd adviseren over inclusiviteit(sbeleid) en het bestrijden van racisme, seksisme, validisme belangrijker worden' 57% van deze respondenten denkt dat de werkzaamheden 'signaleren en analyseren van ontwikkelingen op het gebied van gender, diversiteit en inclusiviteit' belangrijker zal worden. De aanvrager verwijst niet naar de resultaten van andere soorten werkzaamheden, waar deze groep respondenten overwegend van mening is dat zij even belangrijk zullen blijven of belangrijker zullen worden.

Aansluitend is de respondenten gevraagd naar het groeiende belang van verschillende beroepscompetenties waar de voorgenomen opleiding voor opleidt. Vrijwel alle competenties worden door de 245 respondenten (die werkzaam zijn bij organisaties waar aandacht wordt besteed aan gender, diversiteit en inclusie én zicht hebben op werkgelegenheid) overwegend als (zeer) belangrijk beschreven. De competentie 'Zicht hebben op de maatschappelijke positie van mensen in een of meer sociale categorieën' wordt door de meeste respondenten (68%) (zeer) belangrijk geacht. De competentie 'Weten welke verschillende wetenschapsgebieden en organisaties betrokken zijn bij deze institutionele en maatschappelijke processen en het specifieke vocabulaire van de betrokken partners begrijpen en spreken' wordt door de minste respondenten (45%) (zeer) belangrijk geacht.

De respondenten is tevens gevraagd of afgestudeerden van de voorgenomen opleiding beter zouden beschikken over deze competenties. Van de 245 respondenten denkt 64% dat afgestudeerden beter zullen zijn in de competentie 'Inzicht hebben in de institutionele en maatschappelijke processen rondom GDI' en denkt 63% dat afgestudeerden beter zullen zijn in de competentie 'Zicht hebben op de maatschappelijke positie van mensen in een of meer sociale categorieën'. Over de andere competenties zijn de respondenten minder snel van mening dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding beter zijn dan afgestudeerden van bestaande opleidingen, maar zijn wel overwegend van mening dat zij even goed zouden scoren.

Vervolgens verwijst de aanvrager naar de resultaten aangaande de kwantitatieve behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. Uit het onderzoek blijkt dat 67 van de 419 (16%) respondenten, die werken bij een organisatie én zicht hebben op de werkgelegenheid, momenteel een behoefte zien binnen hun organisatie aan experts met het profiel van de voorgenomen opleiding. Deze respondenten verwachten dat deze vraag momenteel tussen de 79 en 139 fte ligt. In de komende vijf jaar wordt door de 419 respondenten een behoefte van 167 tot 281 fte verwacht (hierbij hebben 235 respondenten aangegeven 0 fte behoefte te zien in de komende vijf jaar).

Ten slotte bespreekt de aanvrager de behoefte die respondenten verwachten in de komende vijf jaar (tijdelijk) een externe expert met het profiel van de voorgenomen master in te huren. Van de 245 respondenten die zicht hebben op werkgelegenheid verwacht 39% dit 'waarschijnlijk' en 12% dit 'zeker' wel. Verder verwacht 45% van deze respondenten dat er 'waarschijnlijk' en 19% dat er 'zeker' behoefte aan na- of bijscholing van medewerkers op het gebied van gender en intersectionaliteit zal zijn.

De commissie merkt op dat er in het onderzoek niet wordt aangegeven dat er rekening is gehouden met het feit dat respondenten voor dezelfde bedrijven kunnen werken. Het is als zodanig niet duidelijk of de resultaten van het onderzoek zijn ontdubbeld. Verder constateert de commissie dat respondenten die hebben aangegeven 'goed zicht' (205 respondenten) of 'redelijk zicht' (213 respondenten) te hebben op de werkgelegenheid niet per definitie in de positie zijn om afgestudeerden daadwerkelijk aan te nemen: 131 respondenten met 'goed zicht' en 66 respondenten met 'redelijk zicht' hebben een leidinggevende functie of zijn HR-medewerkers. Het is voor de commissie niet duidelijk wat dit onderscheid precies inhoudt en wat dit voor invloed heeft op de bevoegdheid van de respondenten om afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aan te nemen. Het onderzoek geeft tevens aan dat de categorie 'anders' verschillende soorten functies omvat, van projectleider tot secretaris van een leidinggevende. De commissie acht het niet aangetoond dat respondenten in de categorie 'anders' in de positie zijn om afgestudeerden aan te nemen. Antwoorden van respondenten die niet in de positie zijn om afgestudeerden aan te nemen wegen aanzienlijk minder zwaar voor de commissie. In het onderzoek worden de resultaten echter

enkel gesplitst op de vraag of respondenten wel of geen zicht hebben op de werkgelegenheid en niet op of zij in de positie zijn om afgestudeerden aan te nemen, waardoor het niet mogelijk is voor de commissie om onderscheid te maken tussen antwoorden.

Omdat de primaire gegevens van het onderzoek niet inzichtelijk zijn kan de commissie de invloed van deze beperkingen op de resultaten niet nagaan. Verder maakt het ontbreken van deze primaire gegevens en de vragenlijst gebruikt in de enquête het onderzoek niet verifieerbaar. De commissie concludeert dat op basis van de geleverde rapportage niet kan worden vastgesteld of sprake is van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst in het dossier tevens naar een analyse in het arbeidsmarktonderzoek van ResearchNed waar de resultaten van het onderzoek worden geëxtrapoleerd om een beeld te geven van de behoefte van de nationale arbeidsmarktbehoefte. Deze extrapolatie leidt volgens ResearchNed tot de conclusie dat er in de komende vijf jaar circa 12.000 fte aan functies voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zou kunnen ontstaan.

De commissie constateert dat de extrapolatie is gebaseerd op de uitspraken van slechts 1,38% van de benaderde alumni. Bovendien acht de commissie het waarschijnlijk dat de alumni die ervoor hebben gekozen te reageren op de enquête bovengemiddelde affiniteit met het thema hebben. In het onderzoek is aangegeven dat die factor is gecorrigeerd, maar het is voor de commissie niet duidelijk op welke wijze de mogelijke overrepresentatie uit de resultaten is verwijderd. De commissie kent om deze redenen geen gewicht toe aan deze extrapolatie.

De aanvrager refereert vervolgens naar een tweetal vacaturepeilingen die door de aanvrager zijn uitgevoerd in maart 2021 en augustus 2021. De aanvrager heeft de vacatures aan het dossier toegevoegd. De gebruikte selectiecriteria zijn gebaseerd op de competenties die zij beschrijven in het arbeidsmarktonderzoek van ResearchNed en er zijn enkel functies op wo-niveau meegenomen. Voor de peilingen zijn de vacaturebanken Monsterboard, AcademicTransfer, LinkedIn en Intermediair geraadpleegd.

De eerste vacaturepeiling leverde na ontubbeling elf vacatures op. Negen van deze vacatures zijn voor functies als onder meer beleidsmedewerker, onderzoeker en projectleider met een focus op inclusie en diversiteit. Een van de andere vacatures is voor een tweetal PhD-posities gericht op gender parity in top leadership positions. De laatste vacature is voor vijftien PhD-posities gericht op gender diversity van het European Training Network G-VERSITY.

De tweede vacaturepeiling leverde na ontubbeling zestien vacatures op. Dertien van deze vacatures zijn voor functies als onder meer adviseur, onderzoeker en projectleider met een focus op inclusie en diversiteit. Een van de vacatures is voor twee posities als stafmedewerker Inclusion & Diversity. Twee van de vacatures zijn voor PhD-posities.

De commissie merkt op dat vijf van deze vacatures, waaronder de vacature voor vijftien PhD-posities en de vacature voor twee posities als stafmedewerker, (gedeeltelijk) zien op posities buiten Nederland. Deze vacatures geven geen blijk van een Nederlandse arbeidsmarktbehoefte, maar de commissie is wel van mening dat deze vacatures een indicatie geven van het feit dat de thema's ook internationaal spelen. Verder merkt de commissie op dat de vacature voor vijftien PhD-posities sloot op 15 november 2020, ver voor de vacaturepeiling plaatsvond. De commissie constateert dat deze vacature niet kan worden meegewogen voor de peiling van maart 2021. De aanvrager heeft ook gesteld dat dit een jaarlijkse vacatureronde betreft. De commissie kan dit niet terugvinden op de website.

Gelet op het specifieke functieprofiel van afgestudeerden van de voorgenomen opleiding, dat naar voren komt in de vacatures, constateert de commissie dat de vacaturepeilingen blijk geven van een geringe arbeidsmarktbehoefte op deze twee peilmomenten.

Ten slotte verwijst de aanvrager naar het promotieonderzoek 'Van Theorie naar Praktijk: Alumni van de Master in Gender en Diversiteit als Change Agents' van Zoë Kalala (2020). Dit onderzoek is gericht op de vraag of alumni van de wo masteropleiding Gender & Diversity (die wordt aangeboden door vijf Vlaamse universiteiten) zichzelf als 'change agents' beschouwen en zo ja, hoe zij invulling geven aan deze rol. Uit het onderzoek blijkt dat zij deze rol inderdaad kunnen vervullen,

maar dat de vertaling van theorie naar praktijk in de opleiding ontbreekt. De commissie constateert dat de bron geen blijk geeft van een behoefte aan deze competenties op de Nederlandse of de internationale arbeidsmarkt omdat het feit dat afgestudeerden van deze opleiding dergelijke functies vervullen niet automatisch betekent dat er een behoefte is aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie stelt ook vast dat de aanvrager een adhesiebetuiging van de Nederlandse Onderzoekschool Gender Studies aan het dossier heeft toegevoegd. Hierin wordt onder meer gesteld dat er een groeiende behoefte bestaat aan professionals met expertise op het gebied van gender, diversiteit en inclusie binnen de samenleving. Ook wordt gesteld dat de arbeidsmarktperspectieven voor alumni van de door de Nederlandse Onderzoekschool Gender Studies aangeboden verwante specialisatie goed zijn. De commissie constateert dat deze adhesiebetuiging een indicatie geeft van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Gender & Intersectionality. De commissie overweegt hierbij dat de prognoses in het AIS van het ROA geen representatief beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte, dat het arbeidsmarktonderzoek niet navolgbaar kan worden geacht en dat er daarom geen gewicht aan kan worden toegekend, en dat de aangehaalde informatie uit het promotieonderzoek onvoldoende te relateren is aan een arbeidsmarktbehoefte. De vacaturepeiling en de adhesiebetuiging maken enige arbeidsmarktbehoefte aannemelijk, maar dit is onvoldoende om vast te stellen dat de voorgenomen opleiding Gender & Intersectionality aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van een groot aantal bronnen. De commissie merkt hierbij op dat de aanvrager bij deze bronnen vaak geen duidelijke (pagina-)referenties geeft, waardoor de aangehaalde informatie niet (eenvoudig) kan worden teruggevonden in de benoemde stukken.

De commissie neemt de volgende bronnen mee in de onderstaande overweging: het rapport 'Ervaren discriminatie in Nederland II' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2020), het rapport 'Kwestie: Inclusief Onderwijs' van Lab Toekomstige Generaties (2020), de kamerbrief 'Aanbiedingsbrief rapportage 2020: Gelijke Kansen Alliantie' van de ministers van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (referentie 26413866), het 'Global Gender Gap Report 2020' van het World Economic Forum (2020), de website van het College voor de Rechten van de Mens (mensenrechten.nl/nl/gendergelijkheid), het artikel 'Vrouwenquotum in raden van commissarissen nu wettelijk vastgelegd' van Meijer in de Volkskrant (28 september 2021), de infographic 'Diversiteit in de wetenschap in Nederland' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019), het rapport 'Nieuwsgierig en betrokken: De waarde van wetenschap' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019), het kamerstuk 'Brief van de minister en staatssecretaris van sociale zaken en werkgelegenheid' (29 544, nr. 1003), het rapport 'Integratie in zicht? De integratie van migranten in Nederland op acht terreinen nader bekeken' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2016), de 'Monitor loonverschillen mannen en vrouwen 2018' van het Centraal Bureau voor de Statistiek (2020), het artikel 'Het effect van de COVID-19-pandemie op vrouwen (infografieken)' van het Europees Parlement (5 maart 2021) en het artikel 'Vrouwen en de crisis' van Atria (10 juni 2013).

De aanvrager stelt op basis van het rapport 'Ervaren discriminatie in Nederland II' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2020, p. 11-12; 194) dat 27% van de Nederlandse bevolking in 2018 discriminatie heeft ervaren en dat discriminatie vaak wordt ervaren op grond van leeftijd, geslacht en etnische achtergrond. Ook wordt hierin gesteld dat onder meer het terugtrekken uit de samenleving en het verliezen van vertrouwen in instituties gevolgen kunnen zijn van het ervaren van discriminatie. De aanvrager wijst vervolgens op het rapport 'Kwestie: Inclusief Onderwijs' van Lab Toekomstige Generaties (2020, p. 7), waarin een onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau wordt vermeld waaruit blijkt dat 15% van de Nederlandse scholieren en studenten met

discriminatie te maken heeft. Op basis van de kamerbrief 'Aanbiedingsbrief rapportage 2020: Gelijke Kansen Alliantie' van de ministers voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (referentie 26413866) concludeert de aanvrager dat het een sterke prioriteit blijft van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om gelijke kansen in het onderwijs te bevorderen en segregatie te bestrijden. De commissie constateert dat de aanvrager duidelijk maakt dat de urgentie omtrent het oplossen van discriminatie hoog is.

De aanvrager stelt vervolgens op basis van het 'Global Gender Gap Report 2020' van het World Economic Forum (2020, p. 25) dat Nederland in 2019 met 11 plekken is gezakt tot de 38e plaats in de ranglijst van gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Het rapport schrijft dit onder meer toe aan de achterblijvende politieke vertegenwoordiging van vrouwen. Onder verwijzing naar de website van het College voor de Rechten van de Mens (mensenrechten.nl) stelt de aanvrager dat de genderongelijkheid nog steeds een belangrijk probleem is waar in de Strategische Agenda 2020-2023 van het College voor de Rechten van de Mens veel aandacht aan wordt besteed. De aanvrager wijst verder op het vrouwenquotum voor beursgenoteerde bedrijven dat recentelijk is goedgekeurd door de Eerste Kamer (zoals beschreven in het artikel 'Vrouwenquotum in raden van commissarissen nu wettelijk vastgelegd' van Meijer in de Volkskrant (28 september 2021)) om te stellen dat het thema gendergelijkheid ook speelt in de politiek. De commissie constateert dat gendergelijkheid een belangrijk maatschappelijk thema is.

Verder bespreekt de aanvrager de hardnekkige genderkloof in de wetenschap. Op basis van de infographic 'Diversiteit in de wetenschap in Nederland' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019) stelt de aanvrager dat Nederland in 2015 het laagste percentage vrouwen onder onderzoekers had van alle landen in de EU en dat in 2016 slechts vijf EU-landen een lager percentage vrouwelijke hoogleraren had. Uit het rapport 'Nieuwsgierig en betrokken: De waarde van wetenschap' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019, p. 10) komt naar voren dat het ministerie de wens heeft diversiteit en inclusie onder onderzoekers te verhogen omdat dit de kwaliteit van het onderzoek ten goede komt. De commissie stelt vast dat er genderongelijkheid bestaat in de wetenschap en dat het ministerie van OCW ernaar streeft om dat probleem aan te pakken.

De aanvrager beargumenteert vervolgens op basis van het kamerstuk 'Brief van de minister en staatssecretaris van sociale zaken en werkgelegenheid' (29 544, nr. 1003) dat discriminatie nog steeds voorkomt op de arbeidsmarkt, voornamelijk bij de werving en selectieprocedure. Uit het voornoemde rapport 'Ervaren discriminatie in Nederland II' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2020, p. 73) blijkt dat een op de vier ondervraagden in het onderzoek het vermoeden hebben gehad gediscrimineerd te zijn bij een sollicitatie. De ondervraagden hebben aangegeven dat hierbij karakteristieken zoals leeftijd, sekse, (fysieke of mentale) beperkingen, geaardheid en een migratieachtergrond een rol konden spelen. Het rapport 'Integratie in zicht? De integratie van migranten in Nederland op acht terreinen nader bekeken' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2016, p. 90-100) laat verder zien dat het opleidingsniveau van mensen met een migratieachtergrond stijgt, maar dat deze individuen vaak een slechtere positie hebben op de arbeidsmarkt. De aanvrager verwijst tevens naar de 'Monitor loonverschillen mannen en vrouwen 2018' van het Centraal Bureau voor de Statistiek (2020), die laat zien dat er nog steeds een loonkloof bestaat tussen mannen en vrouwen. De commissie constateert dat er op verschillende vlakken nog steeds ongelijkheid en discriminatie bestaat op de arbeidsmarkt.

De aanvrager legt vervolgens uit dat maatschappelijke ongelijkheden zoals die hierboven beschreven zijn worden versterkt door mondiale problemen zoals de coronacrisis. Zo blijkt uit het artikel 'Het effect van de COVID-19-pandemie op vrouwen (infografieken)' van het Europees Parlement (5 maart 2021) dat de arbeidsparticipatie van vrouwen in de Europese Unie voor een groot deel voortkomt uit deelname in sectoren die zwaarder getroffen zijn door de coronacrisis: sommige van deze sectoren hebben een scherpere afname gezien in arbeidsparticipatie (zoals de horeca en kinderopvang), maar de representatie van vrouwen in vitale beroepen die vaker worden blootgesteld aan corona is groot. Ook is er een toename van (huiselijk) geweld tegen vrouwen

geconstateerd in de eerste fase van de crisis. De aanvrager stelt tevens dat genderongelijke gevolgen niet uniek zijn voor de coronacrisis: op basis van het artikel 'Vrouwen en de crisis' van Atria (10 juni 2013) stelt de aanvrager dat de kredietcrisis van 2008 ook een andere impact had op vrouwen dan op mannen. De commissie constateert dat de bestaande ongelijkheden die hierboven zijn beschreven ervoor kunnen zorgen dat crisissen mannen en vrouwen op verschillende manieren raken.

De aanvrager koppelt ten slotte de hierboven besproken thema's aan de voorgenomen opleiding door te stellen dat de combinatie van verschillende disciplines in het curriculum een bijdrage kan leveren aan het oplossen van deze maatschappelijke vraagstukken. De aanvrager stelt dat de interdisciplinaire aard van de opleiding en de focus op intersectionaliteit de mogelijkheid bieden verschillende vormen van ongelijkheid in onderlinge samenhang te bestuderen, waardoor een bredere blik op diversiteit en inclusie kan worden gevormd. De commissie constateert dat de voorgenomen opleiding kan helpen met het zoeken van oplossingen voor de bovengenoemde maatschappelijke problemen en concludeert daarom dat zij aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvrager op basis van deze bronnen reeds heeft aangetoond dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Gender & Intersectionality.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de wetenschappelijke behoefte aan de hand van de volgende bronnen: het artikel 'Gender studies and interdisciplinarity' van Woodward en Woodward in Palgrave Communications (2015), de website van het NWO (www.nwo.nl/disciplinecodes), de website van EURAXESS (euraxess.ec.europa.eu/worldwide/japan/gender-equality-policies-and-gender-distribution-msca-and-erc), de website van het netwerk Gender & Diversity Studies van de Radboud Universiteit Nijmegen (www.ru.nl/genderanddiversity), het artikel 'Diversiteitsnetwerken in organisaties bevorderen inclusie, maar verbetering is nodig' van de Radboud Universiteit Nijmegen (27 augustus 2020), de website van het platform Diversiteit in Geslacht en Gender van de Radboud Universiteit Nijmegen (www.ru.nl/onderzoeksekseengender), de NWA-route 'Op weg naar veerkrachtige samenlevingen' van Route VZS (2019), diverse projecten en programma's die worden benoemd op de website van ZonMw (www.zonmw.nl), de website van SDG Nederland (www.sdgnerland.nl), de website van het Horizon 2020-project 'Promoting Gender Equality in Research and Innovation' van de Europese Commissie

(ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/promoting-gender-equality-research-and-innovation), de website van de strategie 'Gender equality in research and innovation' van de Europese Commissie (ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/strategy-2020-2024/democracy-and-rights/gender-equality-research-and-innovation_en) en een adhesiebetuiging van de Nationale Onderzoeksschool Genderstudies (6 september 2021).

De commissie laat het artikel 'Diversiteitsnetwerken in organisaties bevorderen inclusie, maar verbetering is nodig' van de Radboud Universiteit Nijmegen (27 augustus 2020) en de website van het Horizon 2020-project 'Promoting Gender Equality in Research and Innovation' van de Europese Commissie (ec.europa.eu) buiten beschouwing omdat de aangehaalde informatie niet duidelijk herleidbaar is in deze bronnen. Verder is de commissie van mening dat de aangehaalde informatie op de website van SDG Nederland (www.sdgnerland.nl) betrekking heeft op de onderbouwing van een maatschappelijke behoefte, omdat de Sustainable Development Goals zien op maatschappelijke doelen en niet op wetenschappelijke projecten. Omdat hierboven reeds is aangegeven dat de aanvrager een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding heeft aangetoond, wordt deze bron niet nader besproken in dit advies. Ten slotte is de commissie van mening dat de adhesiebetuiging van de Nationale Onderzoeksschool Genderstudies (6 september 2021) betrekking heeft op de onderbouwing van een arbeidsmarktbehoefte. Deze is daarom bij de beoordeling daarvan besproken.

De aanvrager stelt ten eerste aan de hand van het artikel 'Gender studies and interdisciplinarity'

van Woodward en Woodward in Palgrave Communications (2015) onder meer dat gender studies als onderzoeksgebied als interdisciplinair kan worden gekarakteriseerd. De aanvrager beschrijft het vakgebied als complex en stelt dat het vaak al als een autonome discipline wordt beschouwd. De aanvrager verwijst tevens naar de website van het NWO (www.nwo.nl) en de website van EURAXESS (euraxess.ec.europa.eu), waar individuele discipline codes voor gender studies staan vermeld. Verder verwijst de aanvrager naar het bestaan van wetenschappelijke organisaties en internationale journals die gefocust zijn op dit vakgebied. De commissie concludeert dat binnen de academische wereld het vakgebied gender studies al duidelijk kan worden herkend.

De aanvrager verwijst vervolgens naar de website van het netwerk Gender & Diversity Studies van de Radboud Universiteit Nijmegen en de website van het platform Diversiteit in Geslacht en Gender van de Radboud Universiteit Nijmegen (www.ru.nl) om aan te geven dat de Radboud Universiteit Nijmegen al sinds 1985 aandacht besteedt aan de discipline. Verder bestaan er binnen de universiteit zowel een netwerk als een platform gericht op gender studies waarbinnen onderzoek wordt gedaan en projecten worden uitgevoerd. De commissie constateert dat de aanvrager reeds op verschillende manieren op wetenschappelijk vlak aandacht besteedt aan gender studies, maar is van mening dat dit an sich geen blijk geeft van een wetenschappelijke behoefte aan onderzoek naar gender studies omdat het feit dat er al aandacht aan wordt besteed niet per definitie laat zien dat er ook behoefte is aan meer afgestudeerden met kennis van het vakgebied.

Verder refereert de aanvrager naar het rapport 'de NWA-route: Op weg naar veerkrachtige samenlevingen' van Route VZS (2019, p. 3), waarin de gelijknamige route in de Nationale Wetenschapsagenda is uitgewerkt. Hierin wordt aangegeven dat er antwoorden worden gezocht op diversiteitsvraagstukken van 'een ongekende complexiteit'. Hierbij wordt onder andere over vraagstukken omtrent sociaal-culturele diversiteit en inclusiviteit gesproken. De commissie merkt op dat de thema's gender en intersectionaliteit niet expliciet worden genoemd, maar constateert dat de inhoud van de voorgenomen opleiding aansluit op de brede vraagstukken die in de bron worden benoemd.

De aanvrager verwijst tevens naar diverse projecten en programma's die worden benoemd op de website van ZonMw (www.zonmw.nl), zoals het programma 'Economische Veerkracht van vrouwen' en het programma 'Gender en Gezondheid' om te stellen dat ook binnen ZonMw diversiteit en gender beleidsspeerpunten en dat er aandacht wordt besteed aan deze thema's binnen onderzoeksprogramma's. De commissie constateert op basis van deze bronnen dat er in Nederland op verschillende manieren onderzoek wordt uitgevoerd en aangemoedigd met betrekking tot diversiteitsvraagstukken. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen helpen bij het uitvoeren van dergelijk onderzoek. De commissie concludeert daarom dat deze bronnen blijk geven van een wetenschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding.

Tot slot verwijst de aanvrager naar de website van de strategie 'Gender equality in research and innovation' van de Europese Commissie (ec.europa.eu) om aan te geven dat de Europese Commissie in het opzetten van onderzoek aandacht besteedt aan gender equality in het Horizon Europe programma door middel van een strategie omtrent het toekennen van onderzoeksgelden aan onderzoeken waar rekening is gehouden met genderinclusiviteit. De commissie constateert dat de bron laat zien dat gender een belangrijke rol speelt in het opzetten van onderzoek, maar stelt tevens vast dat de aangehaalde informatie niet expliciet laat zien dat er een wetenschappelijke behoefte is naar onderzoeksprojecten omtrent gender studies zelf. De commissie neemt wel mee dat gender een belangrijk thema is in wetenschappelijk onderzoek en constateert daarom dat de bron een wetenschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aannemelijk maakt.

De commissie concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een wetenschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Gender & Intersectionality.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een

wetenschappelijke behoefte, maar niet op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 07/12/2021 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de Radboud Universiteit Nijmegen om de wo master Gender & Intersectionality in Nijmegen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken.

Er zijn geen zienswijzen ingediend. De aanvrager heeft wel de eerder benoemde adhesiebetuiging van de Nederlandse Onderzoeksschool Gender Studies aan het dossier toegevoegd. Hierin wordt gesteld dat er een groeiende vraag is vanuit de studenten naar gender-gericht onderwijs op masterniveau, maar dat de huidige opleidingen slechts een beperkte capaciteit hebben. Ook wordt er in de adhesiebetuiging gesteld dat de voorgenomen opleiding een belangrijke aanvulling biedt op het bestaande aanbod. De Nederlandse Onderzoeksschool Gender Studies concludeert dat de voorgenomen opleiding in hun ogen een welkome stap is in het structureel op de kaart zetten van het vakgebied.

De commissie beoordeelt de ruimte in het bestaand aanbod door te bepalen welke opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding en of deze opleidingen al in de behoefte die al dan niet bij criterium a is aangetoond kunnen voorzien. De aanvrager dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De aanvrager dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Dit is het aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding en opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

De aanvrager acht de volgende opleidingen "verwant" aan de voorgenomen opleiding: de wo masteropleidingen Kunst- & cultuurwetenschappen en Kunst- & cultuurwetenschappen (research) van de Universiteit Utrecht vanwege de specialisatie Gender Studies die in beide opleidingen wordt aangeboden. Daarnaast beschouwt de aanvrager de volgende opleidingen als "zijdelings verwant": de wo masteropleiding Political Science van de Radboud Universiteit Nijmegen vanwege de daarin opgenomen specialisatie Gender Equality, Diversity and Inclusion in Politics en de wo masteropleiding Business Administration van de Radboud Universiteit Nijmegen vanwege de daarin opgenomen specialisatie Gender Equality, Diversity and Inclusion in Management en de wo masteropleiding Sociology van de Universiteit van Amsterdam vanwege de daarin opgenomen specialisatie Gender, Sexuality and Culture. De aanvrager geeft hierbij aan dat de laatstgenoemde specialisatie sinds dit studiejaar niet meer wordt aangeboden. De commissie stelt vast dat de specialisatie niet langer bestaat, maar dat de opleiding nog steeds een substantieel aantal vakken omvat (zoals Gender, Sexuality and Culture, Migration, Race and Ethnicity en Social Problems and Public Policy) die gericht zijn op sterk verwante thema's zoals gender, seksualiteit, cultuur en ras. De aanvrager gebruikt in het dossier de termen "verwant" en "zijdelings verwant". Deze woorden worden door de commissie begrepen als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte termen "sterk verwant" en "aanverwant".

De commissie is van mening dat de voornoemde wo masteropleidingen Kunst- & cultuurwetenschappen en Kunst- & cultuurwetenschappen (research) van de Universiteit Utrecht vanwege de specialisatie Gender Studies die in beide opleidingen wordt aangeboden sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De commissie beschouwt de wo masteropleidingen Political Science van de Radboud Universiteit Nijmegen vanwege de daarin opgenomen specialisatie Gender Equality, Diversity and Inclusion in Politics, Business Administration van de Radboud

Universiteit Nijmegen vanwege de daarin opgenomen specialisatie Gender Equality, Diversity and Inclusion in Management en de wo masteropleiding Sociology van de Universiteit van Amsterdam vanwege de daarin opgenomen specialisatie Gender, Sexuality and Culture als sterk verwant omdat deze specialisaties een vergelijkbare inhoud omvatten, voor dezelfde beroepen opleiden en een overwegend vergelijkbare instroomdoelgroep bedienen.

Ten slotte beschouwt de commissie de wo researchmasteropleiding Sociology and Social Research van de Universiteit Utrecht sterk verwant aan de voorgenomen opleiding omdat het programma van deze opleiding veel aandacht besteedt aan thema's zoals gender die ook in de voorgenomen opleiding centraal staan. De beroepen waar afgestudeerden van deze opleiding voor in aanmerking komen (zoals beleidsmedewerker inclusiviteit en PhD-onderzoeker) zijn ook zeer vergelijkbaar met die van de voorgenomen opleiding. De instroom van de sterk verwante opleidingen schommelde in de afgelopen vijf jaar rond de 140 studenten per jaar.

De commissie acht daarnaast de wo researchmasteropleiding Cultural Anthropology: Sociocultural Transformation van Universiteit Utrecht, de wo masteropleiding Kunst- & cultuurwetenschappen van Tilburg University en de wo masteropleiding Social and Cultural Anthropology van de Vrije Universiteit Amsterdam aanverwant aan de voorgenomen opleiding omdat zij opties bieden om te specialiseren in culturele intersectionaliteit in verschillende contexten. Deze inhoudelijke relatie zorgt ervoor dat afgestudeerden van deze opleidingen ten dele over hetzelfde uitstroomprofiel beschikken als afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De commissie acht de wo masteropleiding Kunst- & cultuurwetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam, Universiteit Leiden en Universiteit Maastricht en de wo researchmasteropleidingen Kunst- & cultuurwetenschappen van de Universiteit Leiden en Universiteit Maastricht aanverwant aan de voorgenomen opleiding omdat zij in de opleiding ruimte bieden aan studenten om zich te specialiseren in (critical) heritage studies en museum studies. De aanvrager stelt dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding intersectionaliteit ook in musea kunnen implementeren. De commissie constateert dat het thema intersectionaliteit ook in heritage studies naar voren komt en dat de uitstroomprofielen gedeeltelijk overlappen. Ten slotte beschouwt de commissie de wo researchmasteropleiding Social and Cultural Science: Comparative Research on Societies van de Radboud Universiteit Nijmegen en de wo masteropleiding Sociologie van de Erasmus Universiteit Nijmegen aanverwant zijn omdat zij aandacht besteden aan ongelijkheid op basis van onder meer gender, cultuur en ras. De commissie constateert dat dit een van de onderwerpen is die naar voren komt in de voorgenomen opleiding en dat afgestudeerden van deze opleidingen ten dele hetzelfde uitstroomprofiel hebben als afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie acht de instroom in de hierboven genoemde opleidingen verder enigszins verwant omdat al deze opleidingen voltijd wo masteropleidingen zijn waar de meeste studenten (eventueel met een premasteropleiding) voor in aanmerking komen. De voorgenomen opleiding is toegankelijk voor studenten van verschillende opleidingen zo lang zij vakken over verwante thema's hebben gevolgd en biedt verder de ruimte voor studenten zonder voorkennis de ruimte om een premasteropleiding te volgen. De commissie acht de voorgenomen opleiding daarom in principe breed toegankelijk. De instroom van de aanverwante opleidingen schommelde in de afgelopen jaren rond de 450 studenten per jaar.

De commissie constateert dat het verwante aanbod van de voorgenomen opleiding voornamelijk bestaat uit mogelijke specialisaties binnen bredere opleidingen. De aanvrager heeft de instroom van enkele van de door haar verwant geachte specialisaties in het dossier opgenomen, maar de commissie heeft geen inzicht in de instroom van de andere specialisaties. Om deze reden neemt de commissie de instroom die door de aanvrager is benoemd op in de onderstaande Tabel 4, maar wordt van de overige opleidingen de volledige instroom vermeld. De commissie houdt hier rekening bij in de onderstaande overweging.

De aanvrager heeft geen onbekostigd aanbod als verwant beschouwd in het dossier. De commissie kan het onbekostigde aanbod niet in kaart brengen omdat de commissie geen toegang heeft tot de

relevante gegevens.

Tabel 4. Instroom in het verwant bekostigd aanbod. De instroom van de opleidingen met een * is aangeleverd door de aanvrager. Omdat de specifieke instroom in de specialisaties in het studiejaar 2016-2017 niet bekend is, is de instroom in de gehele opleiding in deze tabel vermeld.

Opleiding	Instelling	'16-'17		'17-'18		'18-'19		'19-'20		'20-'21	
		VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT
M Business Administration (60644)*	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	208		2		3		3		5	
M Kunst- & cultuurwetenschappen (60087)*	Universiteit Utrecht (21PD)	130	1	42		51		38		38	
M Kunst- & cultuurwetenschappen (research) (60829)*	Universiteit Utrecht (21PD)	68		17		27		20		19	
M Political Science (60203)*	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	73		2		2		3		6	
M Sociologie (66601)*	Universiteit van Amsterdam (21PK)	159		52		56		59		56	
M Sociology and Social Research (research) (60748)	Universiteit Utrecht (21PD)	13		14		17		9		11	
M Cultural Anthropology: Sociocultural Transformation (research) (60378)	Universiteit Utrecht (21PD)	17		10		16		16		14	
M Kunst- & cultuurwetenschappen (60087)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE)	84	2	92	7	96	0	107	7	113	7
	Tilburg University (21PN)	60	5	60	2	65	0	52	0	102	0
	Universiteit Leiden (21PB)	32	2	41	4	39	3	28	2	36	1
	Universiteit Maastricht (21PJ)	71		85		58		74		54	
M Kunst- & cultuurwetenschappen (research) (60829)	Universiteit Leiden (21PB)	10		7		10		4		3	
	Universiteit Maastricht (21PJ)	4		11		4		9		9	
M Social and Cultural Anthropology (60049)	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL)	39		29		32		41		32	
M Social and Cultural Science: Comparative Research on Societies (research) (60132)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM)	12		14		7		11		5	
M Sociologie (66601)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE)	108	8	104	10	85	16	109	1	128	0
Totaal Sterk Verwant		651	1	129	0	156	0	132	0	135	0
Totaal Aanverwant		437	17	453	23	412	19	451	10	496	8
Totaal		1088	18	582	23	568	19	583	10	631	8

Bron: DUO en aanvraagdossier

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een instroomonderzoek van ResearchNed. De aanvrager verwacht op basis van de meest kritische inschatting in dit onderzoek dat er minimaal 64 studenten per jaar zullen instromen. De commissie acht deze prognose hoog gezien de instroom in het verwante aanbod.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Gender & Intersectionality aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Derhalve

heeft de aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo master Gender & Intersectionality te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

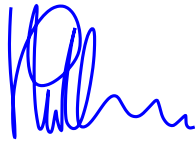
Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de aanvrager de wo master Gender & Intersectionality in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend wil indelen. De commissie is van mening dat de voorgenomen wo master Gender & Intersectionality voornamelijk aandacht besteedt aan maatschappelijke ontwikkelingen en beoogt een gedragsverandering te bewerkstelligen. Hiervoor wordt weliswaar aandacht besteed aan thema's zoals cultuur en wetgeving, maar dit doet niet af aan het feit dat de inhoud, de instroomdoelgroep en het arbeidsmarktprofiel van de opleiding het beste aansluiten op de aard van de opleidingen die in het Croho onderdeel Gedrag en Maatschappij zijn ingedeeld. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de voorgenomen opleiding in dit Croho onderdeel te laten registeren.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.